

Lumina Satului

Asociația Loco

Foale săptămânală pentru popor

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	Lei 40-
Pe o jumătate de an	" 20-
Pe un părțar de an	" 10-

— Un număr 1 Leu. —

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

se primește la administrat

PREȚUL

Un șir petit 3 Lei pentru

părțile 40.

de mai multe

Munca.

La țară munca de vară a început. Din zori și până în noapte oamenii aleargă ca furnicile și strâng ca albinele. Toată nădejdea țării este și acum rodul acestei munci. Grâul cel nou, adeca munca țăranului e așteptată și acum ca să tămașuiască ranele țării. Păcat însă că nu se face muncă pe tot locul și în toată țara. Mai ales pela orașe s-au prea sporit trântorii. Acum după răsboiu prea s-au trântorit unii și prea s-au înmulțit acei cari ar trăi bine fără să muncească nimic, sau numai foarte puțin.

Pela diregătorii, de cele mai multe ori, găsești ușile încuiate iar prin cancelarii hârtiile stau aruncate dea valma ca tot atâtea dovezi că pe acolo nu-i munca destulă. Ai înaintat o rugare undeva, trebuie să pleci cu merinde în străinătate pe urmele ei ca să o găsești. Ai o jalbă pela oraș, trebuie de multe ori să stai cu zilele ca să o poți isprăvi. Străinii ni-au lăsat o administrație pusă la rând. Dacă noi azi o avem aşa cum o avem, cine altul poate să fie de vină decât lenea și munca cea puțină ce se face acum. Ce să mai zicem apoi despre ceata «îmbogățăților» și speculanților de tot soiul, cari nu fac nici un fel de muncă, ci își lefăesc lenea în automobile și trăesc în chipul trântorilor din «afaceri», adeca din mierea albinelor.

Un nărav urât începe a ne sta pâni pe noi Români: toți ar vrea să ajungă la domnie mare ca să scape de muncă. Cât de departe suntem și în această privință de popoarele cele înaintate: americani, englezi, nemți unde găsești munca pe tot locul.

Aveam o țară nouă și tinărră. Multe greutăți și neajunsuri sunt între hotarele ei. Numai munca noastră a tuturora le va putea depărtă. Un francez vorbind despre datoria muncii în țara lor și-a încheiat vorbirea cam așa: «Inchipuți-vă, iubitorilor ascultători, că ne aflăm într'un loc închis unde apa năpădește peste noi și altă apărare n'avem decât pumpele de scos apă. Va trebui să punem repede mâinile pe toate trăgătorile pumpei... altcum ne înețem».

Așa este acum și țara noastră: împresurată de apele lipsurilor și nevoilor. In zadar ne tânguim din gură... și apa crește mereu mereu... Numai brațele cari apasă uneltele muncii o pot ajuta și mantuie. P. Trifa.

Când politica intră în Bănci

și băncile în politică... vrajbele mai mari se fac.

Așa pășim noi acum. Băncile noastre au intrat în politica de partid și fac politică de partid — și asta-i una din pricina că n'avem pace și bună înțelegere între conducătorii nostri politici. Asta de altcum o știu și o simțim noi mai de mult, căci doar în dosul luptelor de partid nu au stat și nu stau atât năcazurile și durerile poporului cât mai mult interesele și afacerile băncilor. Fiecare partid își are banca și băncuța lui și decători un partid ajunge la putere, se silește să treacă cât mai multe afaceri prin banca lui ca să și-o întărească. Așa a fost în vremea Consiliului Dirigent, așa sub Averescu, așa fac acum liberalii și așa vor face și cei cari vor veni după ei. Așa să întâmplăt acum că liberalii, foarte lacomi în acapararea de afaceri bune pentru băncile lor, vreau să tragă veniturile, ce era să le aibă Banca Agrară cu finanțarea Reformei Agrare. Din pricina asta s'a pornit un răsboiu crâncen între bănci și între partidele și oamenii cari sunt acătuți de aceste bănci.

Această treabă nu e bună, ba e foarte rea din următoarele pricina:

1. Băncile intrând în cătănia politicei și luptelor de partid și-au uitat și își uită chemările cele bune ce le au. Avem o sumedenie de bănci cu venituri anuale de milioane de Lei (spre pildă numai anul trecut 10 din băncile noastre au avut un câștig curat și mărturisit de peste 250 milioane Lei). Ce a picurat din aceste milioane pentru lipsurile noastre culturale? pentru luminarea poporului? În câte locuri au adus băncile pâne și haine ieftine pentru văduve și orfani? Câți orfani trăesc din ajutorul lor și câte școli s-au deschis cu banul lor?

In vremea străinilor băncile noastre din Ardeal — în frunte cu «Albina» — aveau și împlineau frumoase chemări culturale ajutând cu sute de mii de Lei lipsurile și năzuințele noastre naționale. Acum însă băncile noastre și-au cam uitat aceste datorii. Au început să le uita și băncile noastre din Ardeal (despre Banca Agrară spre pildă se vorbește că ține 5 Directori cu o plătușă de căte zece mii Lei la lună), iar băncile liberale sunt vestite în lăcomia de a acapara și a îndopă tot numai pentru ei și acționarii lor (așa spre pildă: fabricile de hârtie, cari lucră cu bani liberali, arată câștiguri anuale de aproape o sută de milioane, în vreme ce părinții cumpără susținând cărțile de școală pentru copiii lor).

Să ne dea voie dar băncile noastre cele mari, cari se ceartă acum, să le spunem că chemarea lor nu poate fi numai aceea să înghețe pe cele mai mici și să facă afaceri și câștiguri, pentru a apoi să plătească cu ele gazete de partid (cari să înjure mai bine) și corteșii (cari să ne tulbere satele) și partizanii (cari trăesc fără muncă).

2. Un alt rău ce iese din amestecarea băncilor în politica de partid este apoi acela că ele trag în această politică pe oameni și li împart în fronturi politice. (Certele politice din Bănat, au nu sunt ele a băncilor)? Băncile și afacerile lor întârzie și împedescă pacea și împăcarea politică de care ar avea acum țara noastră lipsă mai mare ca oricând. Un alt rău și mai mare va fi apoi și acela că băncile vor căuta să-și coboare certele lor și lupta lor de partid și în popor — și nu de dragul poporului, ci pentru interesele lor.

Iată pentru noi osândim lupta, ce să începe între băncile noastre. Au ele, și ar avea ele băncile noastre alte isprăvuri mai bune de isprăvit decât certele. Măcar dacă nu fac aceste isprăvuri bune, noi mai bucuruți am fi să mânânce împreună și să tacă decât să ne mai tulbere pacea. Să-și dea seama băncile noastre că trebuie să apuce pe calea cea bună altcum uitându-se poporul mai deaproape în socotelile și isprăvurile lor va zice nepăsător și rece: «tot un drac» și unii și alții, și unele și altele.

Drumurile țării.

— Se vor schimba legile și dările de drum.

Un sfat al Ministrilor, ținut mai săptămâni trecute, a ales o comisie care să pregătiască o lege nouă pentru drumuri și dările de drum. E vorba să se măreasă dările de drum, după ce dările ce se încaszează acum nu se pot ține în rând drumurile.

Și noi suntem de părere că drumurile trebuie aduse și puse fără zăbavă la rând, dar cerem să se facă lucrul acesta cu bună înțelepciune și mai ales cu bună chiverniseală. Stările de acum cu afacerea drumurilor sunt tare proaste. Mai în primăvară am fost la ședința unei comisiuni de drum din o plasă. Și știi ce socotă ni s'a cetit acolo? Toată darea de drum din plasă abia ajungea în leafa comisarului de drum. Și acești comisari (cu lefuri mari, dar cei mai mulți cu pregătiri slabe) nici

o altă ispravă mai mare nu pot face decât rapoarte după rapoarte că drumurile sunt stricate. De ce să aibă fiecare plasă comisar de drum? Ar fi destul 1—2 comisari-ingineri de județ, cari să iasă la fața locului unde trebuie poduri sau reparaturi mai mari. Supravegherea o poate face mai departe și întreprinzătorul respectiv.

Și apoi de ce să țină fiecare comună câte 2—3 drumuri ca să se preumbule cu lopata în spate pe drum? Să se împușneze slujbașii și să se sporască muncitorii când trebuie și unde trebuie.

Bugetul, adecați viitoarele cheltuieli cu repararea drumurilor s-ar putea apoi ușura întrucâtva și cu munca publică. Am văzut în unele județe — mai multoase — primării cu dragoste pentru binele obștesc, cari în chipul acesta și-au pus la rând drumurile. Au împărțit din vreme pe comune lipsurile de piatră și lemn și sătenii și-au adus partea lor de ajutor, pe rând, când au avut vreme și au putut. Și iarăși în multe locuri căpetenile plaselor au lăsat să putrezască piatra grămădită de Unguri pe lângă drum. În multe locuri, spre rușinea noastră și a conducătorilor, piatra stă să se prăvăliaască în drum de pe coaste în vreme ce abia ne scoatem căruța din gropi și noroiu — și pădurile stau să se îmburde pe noi în vreme ce podurile tremură sub roțile carelor și amenință cu primejdie pe trecători.

Multe comune ar putea presta lipsuri de piatră și lemn dacă li s-ar împărți din vreme cu răgaz și prin asta dările cele nouă n'ar fi prea apăsătoare.

Părerea noastră este că la repararea drumurilor — ca la orice afacere — trebuie nu numai dări nouă și mari, ci și înțelepciune, cumpenșă bună chiverniseală și mai ales dragoste și interes pentru binele obștesc. Fără aceste nu se vor face drumuri bune nici cu dări mai mari.

Răvaș politic.

Parlamentul a tras dela „Banca Agrară“ din Cluj dreptul ce-l avea ea cu finanțarea Reformei Agrare, adecați cu învărtirea de bani ce se face cu împărțirea pământului și l-a dat Statului. Lucrul acesta a sporit și mai mult amărăciunea și cearta dintre partidul liberal și partidul național, care stă la spatele Băncii Agrare. Partidul național zice așa: Banca Agrară a avut un drept în această afacere votat de parlament (în vremea lui Averescu) și întărit de M. S. Regele. Cum dar vin acum liberalii să strice o lege adusă după toată rânduială? Și pe deasupra partidul național mai spune că la Banca Agrară sunt părășe cu bani bisericile noastre și aşezămintele noastre din Ardeal și așa schimbarea legii lovește în interesele Ardealului.

Liberalii răspund așa: noi am dat statului dreptul ce l-a avut „Banca Agrară“ pentru că ţărani vor avea mai mare încredere în Stat decât în banca dela Cluj și pe deasupra să și cuvine Statului dobânda ce ese din această afacere pentru că Statul face munca obositore cu împărțirea pământului.

Noi zicem: afacerea aceasta e o razbunare politică și nu trebuie făcută pentru că va mări și mai mult certele și urile politice din țară.

Diferite comisiuni lucrează acum și fac planuri cum s-ar putea face un fel de legi în toată țara cu privire la administrație și conducerea țării. La toamnă își vor înainta Parlamentului planurile, adecați proiectele făcute.

Un izvor de căștiig pentru popor.

— Plantele de leac. —

5.

Mătrăguna, (lat. *Atropa belladonna*) numită și nadragula, mătrăguna doamna mare, cireașă lupului, floareacucului, doamna codrului, iarba codrului, împăratesa buruienilor. (Numește: Tollkirsche. — Ungurește: Maszlagos nadragulya).

E plantă foarte cunoscută, crește mai ales prin răřișuri, locuri umbroase și dosnice, pe la marginea pădurilor, pe lângă garduri și în deosebi în tăieturi de pădure de fag de 2—3 ani. Bate din depărtare la ochi prin florile destul de mari, de coloare brună violetă, plecate în jos și în formă de clopoțele. Frunzele sunt mari ca cele de tutun, ovale, cu marginea întreagă, ascuțite la vârf, moi la pipăit și de coloare verde închisă, păroase și cu multe vine. Frunzele superioare stau de regulă cu pereche una lângă alta, una mare și alta cu mult mai mică. Cotorul înalt dela 60—150 cm. e puțin păros. Fructele sunt boabe negrui-vineții, cari seamănă cu cireașa. E foarte veninoasă. Inflorește în Iulie și August.

Se întrebunează frunzele și rădăcina. Frunzele se culeg cu coadă scurtă înainte sau în timpul înfloririi în Iunie și Iulie, se aşează în coșuri ca să nu se sbârcească și se usucă în straturi foarte subțiri în loc umbros, ca să și păstreze cât mai bine coloarea verde, căci sunt cu atât mai periculoase. La uscat trebuie să le înțoarcem des și cu grije, ca să nu se frângă și îngrească. De pe o plantă se pot culege frunze și de 3 ori într-o vară. E bine să se însemne în ce timp au fost culese diferențele părții ale plantei, căci planta conține în diferite timperi diferențe veninoase.

Rădăcina cănoasă, uneori lungă până la 50 cm. trăiește mai mulți ani în pământ, crește drept în jos, cu puțină ramificare și ajunge grosimea de 5 cm. În afară e galbină-brună, iar înălătruire albă.

Trebue scoasă numai rădăcina mai groasă, care are etatea de 2—3 ani. Rădăcina o scoatem toamna, o curățim pe pământ, și tăiem capul deasupra, apoi o tăiem în lung în două și în lat în bucați lunghi, de 10—12 cm. și o uscăm sau la soare, sau în loc umbros sau uscătoare în călzită și când e uscată bine o punem în saci.

In comerț se vinde sub numele de herba sau folia și radix belladonnae.

Este foarte căutată și se plătește 1 kg. de frunză sau rădăcină cu 7—9 Lei.

Ce se întâmplă în lumea mare?

Sfatul de pace dela Haga urmează înainte, dar nu mai e urmărit cu o atenție așa mare ca cel din Genova. Aceasta din pricina că la Haga s'au strâns numai prințepători (experti) și nu politicieni vestiți ca la Genova, iar de altă parte la Haga se discută numai afaceri bănești, economice și nu politice. Mare ispravă nu va face pentru că popoarele deocamdată n'au încredere decât în cătane și arme.

Grecii se pregătesc de ofensivă și vreau să dea acum lupta cea mai mare împotriva Turcilor. Au nădejde de biruință și întărit vor birui pe Turci vreau să între în Constantinopol.

Mare tulburare în Germania. Rathenau a fost ucis. Acest Rathenau a fost ministru de externe și unul din cei mai cuminți bărbăți și conducători ai Germaniei de astăzi. Tocmai mergea la Parlament când la un colț de stradă a ieșit în cale-i un automobil care a slobozit asupra-i gloanțe de mitralieră și revolver. Ucigașii au fugit apoi cu automobilul. Acest omor a făcut mare tulburare în Germania. Se crede că e pus la cale de unii conducători politici pentru că în Germania sunt 2 mari partide. Unii în cu republică, adecați cu forma de

guvernământ pe care o are azi Germania, iar alții sunt «monarhiști», adecați vreau iarăși un împărat și împărătie. Monarhiștii sunt bănuiați că ei ar fi pus la cale omorul și în casa țării au fost vorbe aspre și bătăi între deputați, iar muncitorimea, care e pentru republică, amenință. Sunt temeri de revoluție. S'a declarat stare de asediul în țară. — Pentru prinderea ucigașilor s'a pus premiu de 1 milion.

Această întâmplare depărtează și mai mult nădejdile de pace în Europa, după ce se crede că în Germania vor eșa la putere cei ce vor împărătie și nesupunere către Aliati.

Gospodărie.

Foloasele trifoiului.

Trifoiul comun sau roșu e privit ca stând în fruntea plantelor noastre de nutreț, afară de câmpurile grase și expuse dogorelii, unde lucerna priește mai bine. Din cauza lungilor sale rădăcini, cari străbat în adâncime, de unde absorb hrana necesară aproape toată, alimentele cuprinse în pătura mai deasupra rămnii aproape nătinse. Eată pentru. D. e. grâu atât de lacom izbutește foarte bine, cultivat fiind în urma trifoiului. În osebire de spicoase, trifoiul nu sălcă pământul nici nu simbie buruienilor ocazia de a se lăfăi. El contribue indirect, putem afirma, la îmbunătățirea terenului, asemenea ogorului. În cadrul economiei schimbătoare trifoiul se potriveste de minune, fiind oarecum înădins chemat de a întrebupe istovirea păturii arabile an de an, în hatărul grâului sau altei plante lăcomoase ce urmează.

Decât ogor sterp cu pășunea săracăcioasă ce ofere, negreșit mai bine trifoiu, care produce, în cîte 2—3 cosituri sdăvăne, nutreț din greu și de calitate excelente în toată puterea cuvântului. Prin uscarea eișină și îndemnătățile pe capre sau piramide obșinem fân mult și foarte bun atât pentru bovine cât și pentru cai, oi și porci.

Un singur jugăr (=5755 m. pătrați) ajunge spre a îndopa cu trifoiu verde, atât de nutritiv și fragă, nu mai puțin de 4 boi ce trag în jug, începând din Mai, când nutrețul e pe sfârșite și până toamna. El se cosește pe rând și se dă vitelor în amestec, la început cu tot atâtea paie, iar succesiv cu a treia sau a patra parte. Nici că s'ar putea mijloc mai nimicit de a evila în acelaș timp neajunsurile atribuite trifoiului încă gol și verde.

Sașii ardeleni dătoresc situația lor materială înfloritoare, la care s'au avântat, nu atât stăruinții neînduplate și bunului rând înăscut rasei germane, nu atât cerealelor multe și escelente ce produc, ci mai ales trifoiului, care tinde a cuceri teren din ce în ce mai larg, grație avantajilor mari și adâncă tăietoare ce prezintă. Întreaga lor gospodărie razină în trifoiu. Si urmările binefăcătoare nu lipsesc. Căci hotărât lucruri: nutreț mult și bun, vite multe și bune și gunoi mult, prin urmare pământuri bine muncite și rodnice, recolte bogate și deci profit mare.

Țărani noștri din Ardeal și Bănat au început și ei a imita pe Sașii și Șvabii prevăzători și cuvânt ar avea de ai urma întocmai, jefind și ei măcar a 10-a parte din moșioare pe seama trifoiului atât de sporic, nutritiv și rentabil. D. Comșa.

PENTRU SUFLET.

Evanghelia de Duminecă: Sutașul din Capernaum.

«In vremea aceea, intrând Isus în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un su- taș, rugându-l pre el, și zicând: Doamne, sluga mea zace în casă bolnav, cămplit chinuindu-se.

Si au zis Isus lui: Eu venind îl voi să tămădui pre dânsul. Iar sutașul răspunzând a zis: Doamne, nu sunt vrednic ca să intre supt acoperemântul meu, ci numai zi cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea;

Că și eu sunt om supt stăpânire, având supt sine și slujitor, și zic acestuia: mergi și merge; și altuia: vino, și vine; și slugei mele: fă aceasta, și face.

Iar Isus auzind această său minunat și au zis celor ce veneau după dânsul: amint grăesc vouă: nici întru Israîl n'am aflat atâtă credință. Si grăesc vouă: că mulți dela răsărit și dela apus vor veni și se vor odihni cu Avram și cu Isaac și cu Iacob, întru împărăția cerurilor. Iar fiți împărăției vor fi goniți întru întunericul cel mai dinafără; acolo va fi plâns și scârșnirea dinților. Si au zis Isus sutașului: mergi și cum ai crezut să fie ţie. Si s'a tămăduit sluga sa din acel ceas». (Mateiu 8, 5–14).

In evanghelia de Duminecă vedem tămăduirea slugii unui sutaș din Capernaum. Acest sutaș este pus înaintea noastră cu învățătură.

Sutașul stă înaintea noastră ca o pildă de credință vie și tare. El credea și se încredea din tot sufletul său în Hristos, în puterea Lui și ajutorul Lui. Această credință l-a plecat să-l caute pe Hristos și această credință a ajutat tămăduirea slugii sale. «Mergi și cum ai crezut să-ți fie ţie» i-a zis Hristos... ca o învățătură că și noi prin credință putem dobândi toate cele. «Toate sunt cu puțință celu ce crede» a zis Hristos.

Sutașul din Capernaum este pus apoi înaintea noastră ca o pildă de iubire. Bolnavul pentru care sutașul umbla pe drumuri și îi cerea cu lacrimi în ochi tămăduire, nu era nici fiul său, nici fiica sa, nici rudenia sa, ci era... sluga, servitorul său. Si când ne gândim că, pe lângă aceasta, slugile în acele vremuri se vindeau și se cumpărau cu bani, adeca erau prețuite în rând cu vitele — iată ce pildă de iubire a deaproapelui său a arătat sutașul!

Sutașul din Capernaum stă apoi înaintea noastră ca o pildă de smerenie. «Doamne nu sunt vrednic să intre sub acoperemântul meu» a zis sutașul, cu toate că era un Domn, un slugitor din cei mai mari. Vorbele lui sunt o dovedă de smerenie și cunoaștere a stării sale nevrednice și păcătoase în fața lui Isus Dumnezeu.

Iată deci: sutașul din Capernaum este pus înaintea noastră ca o pildă de credință, de iubire și smerenie. Să luăm aminte! Credința sutașului era credința-cea vie care l-a umplut de iubire și smerenie. Așa să fie și credința noastră căci nu-i destul să credem numai, ci și prin viață și purtările noastre să ne arătăm tăria credinții noastre. «Credința fără de fapte moartă este» (Iacob 2, 26).

Dela sutașul să învățăm apoi că în toate năcazurile noastre trupești și sufletești să alergăm la Hristos, doftorul trupurilor și sufletelor noastre. (Cât de mult greșesc acei cari aleargă cu ele la vrăjitori, babe și păscălieri!)

Creștinilor! Să luăm aminte. Si noi avem ca Sutașul din Capernaum un bolnav iubit. Acel bolnav este sufletul din casa cea trecătoare a trupului nostru, iar boala lui este păcatul, patimile cele rele. Pentru tămăduirea acestui bolnav iubit al nostru trebuie să-l căutăm și noi pe Hristos cu credință vie și cu lacrimi în ochi. Si Hristos este gata oricând să ne asculte și să ne primiască. Prin taina cea mare a sfintei cunințături Hristos intră și sub «acoperemântul casei noastre» celei sufletești. Să-l primim cu credință, cu dragostea și cu smerenia sutașului pentru că să dobândim și noi tămăduirea boalelor noastre trupești și sufletești.

I. Tâlcuitor.

Iar pe celalalt jumătate, Dumineca viitoare l-a aflat grămezi de gunoi.

Iată ce pătesc și ce dobândesc acei cari lucră Dumineca! Așa zice Domnul și așa ne poruncește porunca bisericii: «Şase zile lucrează, iar ziua a șaptea să o sfîntești pe ea, că este zi sfântă de odihnă Domnului» (Il Moise 35, 1, 2). Cei din satul X au făcut însă din ziua odihnei, zi de lucru. Dar ce au câștigat? Aceea ce le spunea un bătrân, că ei se năcăjeau să prindă fânul cel duce apă: «Dați-i pace, dragii mei, că Dumineca s'a odihnit Dumnezeu, și a-ji lucrat voi, iar acum lucră Dumnezeu și trebuie să vă odihniți voi». Dar ceva totuși au câștigat cei din satul X după această arătare și muștrare cerească. In Dumineca viitoare erau toți la biserică cu părere de rău pentru greșala lor și au făcut făgăduință înaintea sfântului altar că nu vor mai lucra în Dumineci și sărbători.

Intâmplarea lor să fie de luare aminte și altora. Să fie și acelora cari se infundă Dumineca în birturi și fac beții și sudalme. Pentru aceste ne-creștere și ne-muștră Tatăl cresc.

Scrisoarea unui plugar cuminte

despre greșala Pocăiților cu privire la:

Taina Pocăinței.

«Cetim de multe ori în gazeta Lumină Satelor Despre Pocăiți, care nu cred în mai multe lucruri sfinte lăsate de Domnul nostru Isus Hristos.

Pocăiții, precum bine știm, nu cunosc spovedania, adeca mărturisirea păcatelor. El lapădă taina pocăinței. Pentru ce? Pentru că, zic ei, spovedania nu au lăsat Dumnezeu, ci numai preoții au născocito.

Fiți liniștiți, iubiți Creștini, că dacă ar fi după preoți, ei nu ar născoci o triabă ca asta, ci ar șterge-o cu totul. Căci nimic nu e mai greu, mai obosit, mai cu răspundere înaintea lui Dumnezeu pentru preot, decât spovedania. Zic mai departe pocăiții pentru ce să-mi mărturisesc eu păcatele mele preotului când Dumnezeu și așa le știe? Pentru ce să le mai știe și preotul, dela care se poate auzi și mai departe? Drept ai omule: Dumnezeu știe păcatele tale, dar chiar Dumnezeu a vrut, ca tu să le spovedești, să le spui la preot și prin el, prin sfânta taină a pocăinței, în chip văzut și simțit să câștigi darul nevăzut al fnorei sufletești. Nu gândi că preotul cu placere ascuță păcatele și întriabă de ele. Preotul e îndatorat sub cele mai grele pedepse bisericești a nu spune nimic ce s'a vorbit în spovedanie, nici din pretenție, nici de frică, nici pentru chinurile morții. Să vedem mai departe: de ce nu-ți place să poți tine, să te spovedești? E greu să-ți spui păcatele, e chin pentru tine? Dar dacă și-a făcut o bubă la deget și doftorul trebuie să-l taie, ca să te vindeci, nu te doare? Ba da, dar o suferi ca să-ți treacă. Si doftoria spovedaniei nu vrei să o suferi ca să-ți tămăduești sufletul tău?

Ti-e rușine să te spovedești, nu-ți-a fost rușine să păcătuești? Nu-ți-a fost rușine de Dumnezeu, acum și rușine de un om? Mai bine păcătuești din nou prin aceea, că nu te spovedești? Of, rătăcitule și nefericitule!

Vedeți, iubiților creștini, cine sunt pocăiții: acei, cari se lapădă de biserică, cari nu știu poruncile, ci, cari zic numai că sunt pocăiți dar nu fac pocăință lăsată de Dumnezeu. Creștinii umblă la sf. Biserici, se spovedesc, se cunință, cinstesc sărbătorile, posturile, fac tot ce a lăsat Dumnezeu pentru mantuirea sufletului. Pocăiți-vă, creștinilor, pentru păcatele voastre. Aduceți-vă aminte de acela care a zis: de nu vă vezi pocăi toți vezi peri (Luca 13, 5) dar pocăința voastră să fie cea adevărată.

Aduceți-vă aminte de păcatele ce a-ți făcut. Cât ce ați făcut un păcat greu, de loc alergați la preot și curățați-vă de acela căci așa a zis Isus Hristos: mergeți și vă arătați preoților. (Luca 17, 14). Mărturisiți-vă păcatele, că așa pliniți voea Domnului.

Petru Olariu
plugar, Gataia.

*
Ne bucurăm foarte mult când dintre fii bisericii noastre se ridică astfel de glasuri cuminți pentru apărarea credinții și învățăturilor bisericii noastre. Ele sunt o dovedă că fii bisericii noastre țin tot atât de mult la credință și biserică lor ca și părinții și strămoșii noștri, cari de multe ori și-au jertfit viața pentru credința și legea lor.

Ce pătesc acei cari lucră Dumineca.

— Coșesc iarbă și strâng gunoiu. — O întâmplare dintr'un sat de lângă Sibiu.

Intr-o dimineață din Duminecile trecute, creștinii satului X de lângă Sibiu, în loc să meargă la biserică, au ieșit la țarină ca să-și impărtească între ei fânațul unei lunci (pe care o țineau cu arândă forțată). Cei mai mulți și-au luat și coasa pe umăr și după împărțeală au slobozit coasele în iarbă. Ascuțitul și răsunetul coaselor se întreceau cu răsunetul toacei de la biserică. Ziceau oamenii că Luni dimineața trebuie să iasă la sapă și așa mai «șporoluesc» din vreme și lucru. Dar cu lucrul din sărbătoare nu dobândești niciodată, ci pagubești. Așa li-să întâmplă și creștinilor de acolo. De Luni dimineață și începând ploaia cu furtuna și grindină. Toată truda oamenilor să-și poată ridica fânul cosit Dumineca era zadarnică. Ce uscă și intorceau înainte de amiază, ușa ploaia de după amiază. A treia zi ploaia s'a pornit și mai cu furie. Valea ce ducea peste luncă a ieșit din ogașa ei și a luat cu ea jumătate din fânul ce l-a găsit,

Cum merge împărțirea pământului.

— Plângerea unui sat. —

Oamenii din satul *Tauț p. Târnava, jud. Arad* ne trimit plângere în înțelesul că «boierul hotarului domnesc» din comuna lor «aşa zice cătră oameni să cumpere hotarul dela el până nu vine Comisia Agrară să li-l deie» și «cere pe jugăr 750 Lei», dar pământul e atât de rău de nu face nici chiar 100 de Lei. «Si aşa zice advocatul boierului că dacă nu-l cumpărăm are drept de-l vinde la satele vecine la îndepărțare de 30 kmetri...» și oamenii s'or înfrică că îl dă la satele vecine și aşa i-ar da 600 de Lei... Ne roagă să le scriem că are boierul drept să vândă moșia cum vrea el și la cine vrea el.

Răspundem: Lucru e lămurit că boierul vrea să-i înșele. Moșia nu se va putea da altora decât celor din sat și apoi prețuirea pământului nu o face boierul, ci comisia județeană și în baza paragrafului 50 din Reforma Agrară nu poate fi mai mare decât cea din 1913 socotind coroana egală cu un Leu. Boierul vrea să înșale în chipul acela, că ar face cu oamenii un înțeles pașnic de prețuire a pământului și apoi ar sări cu acest înțeles în calea Comisiei Agrare zicând: «Eu m'am înțeles cu oamenii pe calea cea bună (!) despre prețul locului...» Aceasta nu-i ertat și oamenii să aștepte liniștiți «eșirea» Comisiei Agrare care le va face dreptatea deplină. Totodată rugăm pe fratele G. Crișan care ne trimită jalba să ne spună cum îl chiamă pe advocatul boierului.

Știrile săptămânei.

A murit Take Ionescu la Roma (capitala Italiei). S'a boala în tifus din care scăpase cu bine, dar l-a pândit o altă boală care l-a doborât fără de veste. Cu moartea lui țara noastră pierde pe unul din cei mai cuninți bărbăți ai ei. Era un om politic cu vederi largi, europene. El a pus temelia Micei Înțelegeri, care s'a adeverit acum de un adevărat noroc pentru noi și țara noastră. Avea legături cu Anglia și bărbății de stat din Apus și de aceea moartea lui ne-a atins foarte greu. A fost declarat de mortul neamului și în zilele acestea țara îl va aduce acasă și îl va îngropa cu cinstea și recunoștința ce i se cuvine.

Cum stau sămănăturile? Cu toate că grindina a stricat în unele părți de județe (Târnava-Mare, Odorhei, Sibiu, Făgăraș, Murăș-Turda, Prahova, Gorj, Dâmbovița, Putna) totuși judecând starea țării întregi, se poate spune că vom avea o bună recoltă, de care n'am mai avut dela 1916 încoaci. După calculele făcute ar rămâne pentru export peste 200 de mii de vagoane, ceea ce ar ajuta foarte mult întărirea țării.

Cum umblă vremea? Între foc și apă. Avem o vreme tare schimbăcioasă. În unele locuri (Banat Bihor Arad) a fost secetă până mai zilele trecute, în altele apa a înecat sămănăturile și iarăși în multe locuri a căzut grindină pustietoare. De multeori chiar și vremea din o singură zi e aşa schimbăcioasă: dimineața e doborâtă, după amiazi furtună. Se pare că a luat și vremea firea cea schimbăcioasă a oamenilor și umblă și ea după purtările lor.

Tarifa poștală s'a schimbat aşa că pentru trimiterea cu poșta a cărților de școală sau de orice altă învățătură se va plăti numai jumătate din cât s'a plătit până acum. Aceasta s'a făcut de aceea pentru că până acum la comanda unei cărți era de multe ori mai scumpă posta decât însăși cartea.

Se va tipări și răspândi Biblia pentru popor, așa a hotărât Sfântul Sinod dela București, așa că sfatul futuror mitropolitilor și episcopilor din țara noastră. Se va răndui o tipografie anumită pentru acest lucru și oameni pricepuți vor pune pe hârtie cuvântul și învățăturile lui Dumnezeu și le vor trimite prin satele noastre ca să scoată oamenii din ele îndemnuri sufletești și lumină sufletească.

O mare nenorocire la Năsăud: 30 de oameni înecați de potop. S'a întâmplat așa că dimineața acelei groaznice zile era seara și frumoasă. Pela 2 după amiazi nori albi subțiri au acoperit cerul. A venit apoi un vânt ușor care a făcut iarăși cerul aproape tot senin. Dar deodată s'a auzit un uruit grozav care a cutremurat văzduhul. Din zare s'au ridicat limbi uriașe de nori negri cari intră o clipă la cuprins ca într-un fum negru întreg Năsăudul și apoi s'au slobozit peste sat cu înec. Într-un sfert de ciasă nime n'a mai știut de altul, nu se vedea om pe om la doi pași, ci se auziau numai trostururile caselor cari se dărâmau. Apa ce curgea valuri pe străzi a pătruns în case pe uși și ferestre și a început să ducă trupuri de om. Toată această rupere de nori a urmat atât de repede încât cei scăpați nici nu și-au putut da seama de ce s'a întâmplat până ce după furtună au văzut că nu mai erau casele la loc. Înecul s'a întâmplat în o parte a Năsăudului ce se numește Valea Caselor. Pe lângă o vale mică, care de cele mai multeori era fără apă, erau așezate 32 de case. Din toate n'a mai rămas nimic și fiecare casă își are acum mortul ei. Valea Caselor este azi Valea plângerilor.

Pentru ajutorarea celor rămași au eşit la fața locului 5 miniștri în frunte cu Brătianu. Li s'au împărtit ajutoare de bani și două vagoane de porumb. O pădure de lângă Năsăud va fi împărțită între cei rămași pe drumuri pentru că să facă locuințe. Statul le va da și ajutor de bani pentru clădirea caselor.

Ce va fi cu grâul cel nou? Precum spuneam guvernul în fața belșugului ce se arată în cerșale a îngăduit exportul (eșirea din țară) a orzului, ovăsului și mazerei fără nici o altă restrângere decât taxa de export. În ce privește porumbul nu se vor lua alte măsuri de export până se va vedea cum va fi recolta. Despre grâu, guvernul a hotărât că numai Statul îl va putea exporta, iar statul îl va lua dela oameni cu un anumit preț maximal ce se va stăveri și care de bună seamă va fi mai mic ca cel din piață liberă. Pentru prin aceasta Statul să nu descurajeze pe economi, guvernul zice că va plăti economilor o aşa numită «primă de producție», așa că un fel de premiu care va astupă întrucâtva diferența ce va fi între prețul maximal stăverit și piață liberă.

Noi zicem că această afacere trebuie isprăvită cu multă înțelepciune și băgare de seamă. La stăverirea prețului maximal să se țină seamă și de părerea producătorilor de grâu (economii) căci altcum — economii văzându-și tot mereu truda ferecată cu maximări — ne-am putea trezi că ogoarele țării se golesc de grâne și se umplu de orz pentru bere, ovăs pentru cai, iarbă pentru dobitoace și de alte sămănături «nemaximale». Rusia n'a pătit așa?

La București, prețurile maximale s'au șters — la Sibiu s'au introdus. Acum vre-o trei săptămâni, primăria orașului București orându-i-se iarăși prețuri maximale pentru piață. Dupăce însă și de data astă, că și în trecut de atâtea ori, prețurile maximale în loc de ispravă au făcut numai incurcături și lipsă — primăria a rănduit ștergerelor... și de atunci încoace piața este iarăși plină.

Acum s'au introdus la Sibiu. Două table mari acăzăte sus în doi duzi vestiuri ieri în piață ordinul prețurilor maximale. Ce folos însă căci jos sub ele piața era goală. Cireșe se vindeau numai în două locuri cu mare îmbulzeală și lucru ciudat: nu erau mai ieftine ca în celelalte zile de târg când nu erau maximale și era plină piața de ele. M'am amestecat printre vânzători

să aud ce păreri au la treaba asta. Am auzit femei, cari veniseră cu pui, legându-se cu jurământ că nu vor mai aduce nimic. Lumea șoptea că va merge cu puii și cireșele la Ocna căci acolo se trec ca în foc, iar alții își vindeau pe sub mână negoțul pentru cumpărătorii să-l vândă iarăși pe sub mână celor cu dare de mână.

Pe urma prețurilor maximale săracimea orașului cu ce se alege??

O pildă de muncă și iubire de patrie: Hugo Stinnes. Așa îl cheamă pe cel mai bogat om din Germania. Are sute de fabrici cari li aduc venituri anuale de sute de milioane. Si totuși despre acest mare îmbogățit și mare milionar cei cari îl cunosc spun că se scoală regulat în fiecare dimineață la 6 ore și lucră toată ziua până noaptea târziu, iar soția și fetele lui poartă gospodăria casei. Cu milioanele ce face și cui le strâng? Pentru patria sa. Pentru Germania lucră și el și fabricile lui. Acum și-a mutat câteva fabrici în Rusia și cu ele ajută ridicarea și înarmarea poporului rus pentru apoi prin alianță ce o au acum Nemții cu Rușii să se poată ridica și patria sa.

Ce prăpastie între acest om și între mulți din România nostri cari îmbogățindu-se se ciocnoiesc, sau mai bine zis strâng averi ca să se poată ciocoi și să le poată risipi în desfășări și fel de fel de fălii (luxuri).

O sălbăticie omenească trebuie să numim purtarea unei doamne, major Dragomescu de aici, față de o biată copilă orfană de 11 ani, pe care o luasă slujnică. Femee, în loc să fie o mamă ocrotitoare pentru un copil fragil, nevoit să-și caute însuși pânea de toate zilele, s'a purtat cu ea mai rău decât și-ar putea închipui o minte omenească. De doi ani — cum scrie o gazetă nemțească de aici — de când chinuie pe sărmăna copilă în bătăi și lucru ce trecea peste puterile ei și abia acum a ieșit la lumină. Stăpâna a fost dată pe mâna judecătoriei, acum judecata este chemată să descopere toate ticăloșile și să dea apoi pedeapsa, care să învețe minte și pe alți stăpâni, cari nu se poartă cu slugii ca și cu semenii lor. Iar părinții cari își dau copiii de tineri la slujba străinului să învețe de aici, ca să nu-i lase uitării cu anii, ci din vreme în vreme să-i caute să se îngrijescă de starea lor. — Așteptăm să vedem cum se va desfășura lucru la judecată și apoi vom spune și noi cuvântul nostru creștinesc.

„Cosinzeana”, așa se cheamă o foarte bună revistă ce apare la Cluj de două ori pe lună sub conducerea lui Dr. Sebastian Bornemisa. Cuprinde felurile lucruri interesante și însoțite cu chipuri și ilustrații frumoase. Dintre revistele așa numite «literare» e cea mai potrivită și mai apropiată de înțelesul poporului. Casele culturale și cei mai cūdere de mâna o pot abona dela Cluj pentru 50 lei pe jumătate de an. Un număr singur costă 4 lei.

Semne de pace. Fabricile Krupp și Stinnes din Germania au cumpărat și zidesc în Rusia fabrici de tunuri și gloanțe.

— La Paris s'a făcut socotă că statele din Europa cheltuiesc acum pentru armate și înarmări încă odată atâtă cheltuială în anul 1913.

Lenin e greu bolnav într'un spital din Germania. A fost unul din căpeteniile bolșevicilor, dar acum s'au ales în locul lui alții pentru că boala de care suferă îl împedecă să mai fie cărmuitor. A slăbit de cap; uită tot și nu ține minte nimic. De uciderile ce le-a rănduit abia la a doua Judecată își va mai aduce aminte.

Convocare. Învățătorii români din județul Sibiului sunt rugați a lua parte la adunarea generală ordinară a secției județene, care se va ține Sâmbătă în 8 Iulie st. n. a. c. la ora 9 a. m. în edificiul «Asociației pentru cultura română și literatură poporului român» din Sibiu. Dispense și scuze în scris nu se iau în considerare. La români din județul Dâmbovița, cari vor sosi în Sibiu Vineri în 7 Iulie cu trenul de 4:25 ore p. m. Colegiul, cari funcționează dealungul căii ferate dinspre Turnul-Roșu, sunt rugați să-i întimpine la gări cu școlarii, tinerimea și poporul din comunele lor.

Sibiu, în 27 Iunie 1922.
Mihail Ogorean, președinte. Isidor Dopp, secretar.